ԱՐՄԱՆԻԱ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՅԼՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թիւրքիոյ և Ռուսիոյ համար տարեկան 23 ֆրանգ
Ուրիշ ամեն տեղերի » » 20 »
Տնօրէնութիւնն ինք կը վճարէ վտասի ծախքը։
Բաժնեգիները կանխիկ կը վճարուին։ Վեցամսեայ կամ եռամսեայ բաժնորդութիւնները ալ կընդունուին, առանց ուէ յաւելման բաժնեգինն վրայ։
Խմբագիր-Տնօրէնին հետ կարելի է տեսնուիլ խմբագրատունը ամեն օր կէսօրէնյետոյ, ժամ 2էն մինչև 4 միայն։

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 24

1885 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 4
(ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 23 Հ. Տ.)

ՁՈՐԵԿՑԱԲԱՐ

Կը հրատարակուի Դշ. և Երթ. օրեր

ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ

Փանուցումներ կընդունուին հայերէն և ֆրանսերէն լեզուով։
Փանուցման 1 միջակ գիրը 1 սանդիմ կարժէ. 1 գլխագիրը 2 սանդիմ։
Նամակ կամ ծրար պէտք է ղրկել խմբագրութեան հետևեալ հասցէով. M. PORTOUKALIAN, rédacteur du journal *Arménia*, rue Arménie, 2 (Hôtel Forer), MARSEILLE.

Les annonces, en français et en arménien, sont reçues au bureau de la Rédaction (Hôtel Forer).

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Պաթոլիկոսական խնդիր. —Արեւելեան խնդիր եւ Ազմինիա (թարգմ. Փարիզի Événement լրագրէն). —Պ. Յակոբեան եւ Թումանեանի Հայեր. —Հայեր ի Թեւսիա. —Հայեր ի Թիւրքիա. —Հայեր յԵգիպտոս. —Հայ պատուիրակութիւն ի Փարիզ. —Հայ ուսանողներ ի Փարիզ. —Ցամակ Աւստրիահեն (Վիէննա). —Ցամակ Թիւրքիահեն (Ց. Պօլիս). —Ցրտնոտա. —Արեւելեան խնդիր. —Արտասահմանի լուրեր. —Առեւտրական. —Քանասիրական (Հայ գիւղացի)։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ (1)

Կարեւորագոյն թղթակցութիւններ որ երեւան եկան Արեւ. Բաժելի յետզետիտէ տպագրութեան առիթով, պատճառ եղան որպէս մի ընդհատելու ոյն վերնագրով մեր սկսած յօդուած։

Բայց կաթոլիկոսական վերջին ընդարձակ թղթակցութիւնը մէջ որին համար տակաւին կը վճռին առաջարկեալ Թիւրքիոյ հայ լրագիրները, այնպիսի հանդամանքներ կան զոր անհրաժեշտ է հրատարակել, գէթ պատմութեան մէջ արձանագրուելու և ապագային մէջ վարձատրութեան մի դաս լինելու համար։

Մեր նախորդ յօդուած վերջացուցած էինք սա հարցով թէ ինչի՞ համար Մելքիսեդեկեանները այնպիսի դարձուածներ արին որի հետեւանքն եղաւ Թիւրքիոյ հայերին ընդարձակ մասնակցութենէ զրկուիլը։

Այդ հարց կարգանք պարզել այսօր մի քանի տողով։

Էջմիածնի թեմերին մեծամասնութիւնը կը կազմէ Տաճկահայաստանը։ Կ. Պօլսի պատրիարքին իրաւասութեան տակ կայ 48 վիճակ, բայց ի Կիլիկիոյ կաթոլիկոսութեան անեցած 15 վիճակէն, Երուսաղէմի պատրիարքութեան 5 վիճակներէն և Ագթամարի կաթոլիկոսութեան 2 վիճակներէն։

Արդ, Կ. Պօլիսը մէկ վիճակ լինելով, 2 քահ միայն կընար ունենալ էջմիածնի կաթոլիկոսական ընդարձակութեան մէջ, Պալաժէնիայի համեմատ։ Եթէ մնացեալ մէկ քանի ուրիշ վիճակներ ալ չհսկեր իր կողմ, հազիւ թէ 10 քահ կընար վաստակել Մելքիսեդեկեան կաթողիկոսութիւնը։ Մինչդեռ միւս կողմն, թէ՛ Թիւրքահայաստան և թէ՛ Թիւրքիոյ զանազան վիճակներ Թիւրքիոյ հայրիկին ջերմ կաթոլիկոս լինելով, հայրիկ 100էն աւելի քահ պիտի կընար սահմանել որուն դէմ բնաւ չպիտի կընային զօրել, մինչեւ իսկ թէ Մելքիսեդեկեան և Մակարեան կաթողիկոսութիւնները իրարու միացած լինէին վտանգաւոր պիտի ուժեղ լինէին ընդարձակութեան ժամանակ։

Արդ, Մելքիսեդեկեան կաթողիկոսութիւնը ազգի ընդհանրութեան կամքի ու ձայնի արտայայտութիւնը նկատելու համար, իւր մի քանի երեսփոխանութիւնների միջոցով որ ի վտքրիշս ազդեցութիւն ձեռք բերած են Ազգ. ժողովին մէջ իրենց ազդեցիկ ընդհատքով, գոնէ մի այնպիսի եղբ որ պատրիարքարանը նախապէս հետազրով պատուէր ղրկեց բոլոր ազգային վիճակներին որպէս զի էջմիածնէն եկած հրաւիրագրին համաձայն, ո՛չ պատգամաւոր ո՛չ ալ քահ ղրկեն էջմիածնի ընդարձակութեան մասնակցելու և թէ Ազգ. ժողովը իւր վրայ առած է պաշտպանել Թիւրքիոյ վիճակների մասնակցութեան իրաւունքը։

Մի ժամանակէ ի վեր որ Տաճկահայաստանցիները սկսած են արմենալ վտքրիշս, կեդրոնացում (centralisation) և ապակեդրոնացում (décentralisation) վէճերը սկսած են յառաջ գալ իրենց և պատրիարքարանի մէջ։ Տաճկահայաստանցիները կուզեն այլեւս որ իրենք ալ ձայն ունենան ազգային գործերին մէջ և ցոյց տան որ իրենք խմբըներ չեն, ինչպէս եղեալն կանուանէին պիրենք Կ. Պօլսցիները և ինչպէս կանուանէ այժմ «Նոր-Դար»ի Կ. Պօլսի թղթակիցը (2)

(2) Տեսնել «Նոր-Դար» N. 145։

որ ամեն լրագրագրուի հետ բարեկամանալէ և չորգրոյթիւնէ յետոյ, երբ տեսած է որ այլեւս չեն ուզեր հրատարակել իւր պաշտօնական թղթերը, թղթատունցած է թղթերին հետ և վերջին վերջոյ գնացերը կարեր է այժմ իւր երբեմն ատած «Նոր-Դար»ի պոչին։

Արդ, Տաճկահայաստանի գաւառական վիճակներ ուզելով այս անգամ իրենց ձայն աւելի զօրաւոր կերպով լսել տալ, իրենց մէջ կազմած էին գաւառական միութիւն որ Հայաստանի զանազան քաղաքներն ճիւղեր ուներ և կոչնատեր վիճակներ գործել կաթողիկոսական ընդարձակութեան խնդրին մէջ քանի որ իրենց ընդհանուրին ընդարձակն ալ Խրիմեան Հայրիկն էր։

Թէ ինչ պատճառներ, հալածանքներ և յաւասհատեցուցիչ հանգամանքներ եկան չղջապատելին այդ «գաւառական միութիւն» որի միակ նպատակն էր պաշտպանել եկեղեցական մի խնդրի մէջ, կաթողիկոսի ընդարձակութեան մասնակցութեան խնդրին մէջ, իրենց, Տաճկահայաստանցիների բռնաբարուած իրաւունքները պաշտպանել. այստեղ երկար կը լիներ պատմել և մենք կը թողունք զայն մի ուրիշ անգամի։

Մ. Փ.

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐ ԵՒ ԱՐՄԷՆԻԱ

(Շարունակութիւն 23-ի թիւէն եւ վերջ։)

«Բ. Գուռը որ այսօր կը գանգատի թէ Պէրլինի դաշնագիրը բռնաբարուած է, չ'նշմարեր միթէ որ առաջին բռնաբարութիւն ինք արած է սրդէն, ամենեւին ի հաշիւ չառնելով 61-գ յօդուածին տուած պատուէրները։ Եւ երբոյան որ վերհագոյն պատասխանն է ընդհանրական խաղաղութեան, չ'տեսներ միթէ Հայերի ոգրալի կացութիւնը։ Մ'թէ կը կարծուի որ Պէրլինի դաշնագրին գործադրութիւնը ապահովուած կը լինի պահպանելով նախապէս հաստատուած վիճակը (statu quo ante) կամ մի միայն Բաւմէլիի գործերուին տնտեսութիւնով։ Մենք չենք հաւատար տարբ և ոչ ոք պիտի կրնայ պաշտպանել մի այդպիսի կարծիք։

«Հայերը արժանի են միևնոյն իրաւանց ևրոպացի հպատակութեան և խաղաղացած վերանորոգութիւնների գործադրութիւնը իրենց ձեռք բերած

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՀԱՅ ԳԻՒՂԱՑԻ

(Շարունակութիւն 23-ի թիւէն։)

Վերջնենք մի սովորութիւն. անցեալներում ամուսնացող երիտասարդը պարտաւոր էր իր աներջը մի քանի մարդկանց վճռած տուրքը տալ, լինէր դա փող թէ անեւսական բերքեր կամ անասուններ. այդ պիսով աղջկայ ծնողները հարստանալի ծախք էին ձեռք բերում. իսկ ինքը փեսան գրանով զրկանք չէր կրում, որովհետեւ հարսը տանելուց յետոյ նրա տանը կանչ էր լինում, այսինքն հիւրերը կամաւոր նուէրներ էին տալիս նորապսակներին։ Տեսնում էք որ այդ սովորութեան մէջ ընդհանուր հատարակային օգնութեան սկզբունք կայ. փոփոխակի ձեռնուտութեամբ անտրտունջ կատարվում էր կեանքի պիտոյքը։ Բայց ահա քաղաք յառաջող գիւղացին տեսնում է, որ աղջկայ տէրը մեծաքանակ օժիտով է կատարում այն,

(*) Մեր հատարած տեղեկութիւններին նայած՝ տեղացիների մէջ ապրող աւտառակ կանանց համարեա երեք քառորդական մասը գիւղական բնակչութիւնից է դուրս եկած. եւ այդ զգուելի արհեստը հետզհետէ տարածվում է ...։

ԴԱՆ. ՅՈՎՀԱՆՆ.

ինչ ինքը տվորել է պարզ ու անպաճոյճ կերպով կատարել. նա էլ հետեւում է այդ օրինակին, նոր սովորութիւնը հաստատվում է նախ քաղաքից մօտիկ գիւղերում և ապա հետզհետէ լայնանում, տարածվում է. ամուսնական սէրը դառնում է նիւթական հարստութեան խնդիր, որի գործադրութեամբ աղքատ դատակարգը կզգիանում է, մեծացած աղջկերքը բազմանում են, անառակութեան ճարակ են դառնում (*)։ առաքինութիւնը վերանում է, դատարկ մնացած տեղը լցնվում է գծուծ չհամերութեամբ, մոլի ագահութեամբ, չարչարութեամբ, վարակիչ հիւանդոտ ապականութեամբ։ Այստեղից ծագում է և մի մեծ կարօտութիւն. տակաւպետութեան սահմանների մէջ անգամ աղքատիկ միջոցներ մատակարարող պարապմունքը չի կարողանում բաւական

համարվել. նորաճեւութիւնը, որ միայն չարչն ու փարիսի զգեստները չեն, վաղում է անյագ ցանկութիւն քիչ գործել և շատ վաստակել։

Վանեցի կամ Մշեցի հայը պարագի համար փախչում է օտար երկիրները. այդ բանը արդարացնելու համար կան զանազան յարգելի պատճառներ։ Բայց երբ համեմատաբար հանգիստ կեանք վարող Ղարաբաղցի հայը հալածանք է կրում վատ նորամուծութիւնների ձեռքից, երբ մի կողմից ագիտութիւնը և նրանից առաջացած մերկութիւնը, իսկ միւս կողմից չհայել նորաձեւութեան պատուէրը — չարչի տպրուկի տոկոսները կաչկանդում են միտքն ու ձեռները, նա թողում է իր բերրի հողը, իր մանն ու լուծը և վազում է քաղաքները, ընկնում է զանազան տեսակ հանգամանքների տակ, մեծ մասամբ փչանում է բարոյապէս կամ նիւթապէս։ Կրկին գգալի է վիճակագրութեան բացակայութիւնը. սբ-խատր թուանշանները պիտի կարդայինք։

(Շարունակելի)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

Ս. Ազգերու Ընկերութեան Ժողովը Հայաստանի հանրապետութեան ընդունելութեան հարցը պիտի քննէ Դեկտեմբեր 15/28-ին։

Ընդհանուր Քարտուղարութենէն կը հաղորդեն մեզի, թէ Ազգերու Ընկերութեան Ժողովը Դեկտեմբեր 15/28-ին պիտի քննէ Հայաստանի հանրապետութեան ընդունելութեան հարցը։

ՀԱՅԵՐԸ Ի ՕՍՄԱՆԱՍՏԱՆ

(1) Մեզի հասած կարգադրութեան համաձայն, Հայերէնով հաղորդակցութիւնները պիտի ընդունուին միայն Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքարանի միջոցաւ։

(1) Մեզի հասած կարգադրութեան համաձայն, Հայերէնով հաղորդակցութիւնները պիտի ընդունուին միայն Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքարանի միջոցաւ։

Ս. Ազգերու Ընկերութեան Ժողովը Դեկտեմբեր 15/28-ին պիտի քննէ Հայաստանի հանրապետութեան ընդունելութեան հարցը։

ՀԱՅԵՐԸ Ի ՕՍՄԱՆԱՍՏԱՆ

«Ամանոր» ի Պոլիս

Ամանորի առթիւ Պոլսոյ մէջ հրատարակուած հայերէն թերթերը ուշադրութեան արժանի նիւթեր չեն պարունակեր։ Ամէնքն ալ կը զբաղին Ազգերու Ընկերութեան ժողովին, որ պիտի քննէ Հայաստանի հանրապետութեան ընդունելութեան հարցը։

Ամանորի առթիւ Պոլսոյ մէջ հրատարակուած հայերէն թերթերը ուշադրութեան արժանի նիւթեր չեն պարունակեր։ Ամէնքն ալ կը զբաղին Ազգերու Ընկերութեան ժողովին, որ պիտի քննէ Հայաստանի հանրապետութեան ընդունելութեան հարցը։

«Ժամանակ» կ՚ըսէ, թէ Հայաստանի հանրապետութեան ընդունելութեան հարցը պիտի քննուի Ազգերու Ընկերութեան ժողովին մէջ, որ պիտի գումարուի Դեկտեմբեր 15/28-ին։ Ժողովը պիտի քննէ նաեւ Ասորեստանի հարցը։ Ասորեստանի հարցը պիտի քննուի Ազգերու Ընկերութեան ժողովին մէջ, որ պիտի գումարուի Դեկտեմբեր 15/28-ին։ Ժողովը պիտի քննէ նաեւ Ասորեստանի հարցը։

«Ժամանակ» կ՚ըսէ, թէ Հայաստանի հանրապետութեան ընդունելութեան

ՇՎՅՈՓ Վ ԺԶՆՍՏՈՒՎՍ ՅՈՒՀ

Ընդհանուր ժողովի նիստերը տեղի կունենան ամեն ուրբաթ երեկոյան ժամը 7-ին։

Ընդհանուր ժողովի օրակարգը հետևյալն է։

1. Ընթերցվելիք նամակների մասին տեղեկություն տալ։
2. Ընդունել նոր անդամներ։
3. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
4. Ընդունել ուսանողներ։
5. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
6. Ընդունել ուսանողներ։
7. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
8. Ընդունել ուսանողներ։
9. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
10. Ընդունել ուսանողներ։

Ընդհանուր ժողովի օրակարգը հետևյալն է։

1. Ընթերցվելիք նամակների մասին տեղեկություն տալ։
2. Ընդունել նոր անդամներ։
3. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
4. Ընդունել ուսանողներ։
5. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
6. Ընդունել ուսանողներ։
7. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
8. Ընդունել ուսանողներ։
9. Ընդունել ընտանեկան անդամներ։
10. Ընդունել ուսանողներ։

ՂԱՄԱՐԻ ՆԱՄԱԿԻՑ

Փարիզ 28 հոկտ. 1885.

Մարտի 14-ին Temps լրագրի մեջ տեսա հետևյալ լուրը, որ ինձ մեծ զարմանք պատճառեց։ Ես գիտեի, որ Ֆրանսիայի մեջ կա մի ընկերություն, որ կոչվում է «Société française, La Justice, Volontaire, Soleil, Matin, Événement և այլն։ Ես գիտեի, որ այդ ընկերությունը ունի մեծ կապիտալ, որ նրա անդամները շատ հարուստ մարդիկ են, որ նրանք ունեն իրենց սեփական լրագիրը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական տպարանը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական գրադարանը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական ընթերցարանը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական ճաշարանը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական հանգստարանը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական ամառանոցը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական ձմեռանոցը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական գարնանանոցը, որ նրանք ունեն իրենց սեփական աշնանանոց

նները, ես մեծ համոզում ունիմ որ նա պիտի կարենայ իւր անխոնջ աշխատութեամբ բերել այն դիրք, ուր որ էր իւր ժամանակ։

ՎԻՆՆԱՑԻ ԿԱՐԱՊԵՏԸ

ՆԱՄԱԿ ԹԻՒՐՔԻԱՅԷՆ

Կ. Պոլիս 15/27 հոկտ. 1885

«Ես չտեսայ մի թղթակից որ իւր երկրի բարոյական և նիւթական կացութեանը վրայ լիովին ուրախացուցիչ տեղեկութիւն մը տար մեզ ընթերցողներիս» կասէր անցեալ օր մի երիտասարդ ուսանող։ Շատ ճիշդ է այս խօսք. ահա թղթակից տալը է միշտ ախտը լուրերով սկսելու իւր գրութիւն և արդէն ոչինչ ունիմք մխիթարական։

Թիւրքիոյ կառավարութիւնը կասկածելով որ Կ. Պոլսի մէջ մի գաղտնի դաւ կայ ուսկից ներս կը մտնէ «Արմենիա»ն որոյ մուտքն ի Թիւրքիա արգիլուած է բարձրագոյն հրամանով, սկսեալ տեսպտիլեր 28 ի չարաթի օրէն ամենախիստ հարցաքննութեան կ'ենթարկէ «Արմենիա»ի բաժնորդները. ոստիկանութեան դաւը մինչեւ այս վայրկենիս ամենախիստ միջոցներ ի գործ կը դնէ, գտնելու համար բոլոր բաժանորդները։ Ա.յս պատճառով ցարդ հարիւրէն աւելի մարդիկ հարց ու փորձի ենթարկուած են։ «Արմենիա»ի ոչ թէ միայն բաժանորդները, այլ այդ բաժանորդների մերձակայ ծանօթներն և բարեկամներն իսկ մի և նոյն հարցաքննութեան կ'ենթարկուին։ Ահաւասիկ մի ծիծաղելի պատգայ ձեզ ընթերցողներիդ որով կրնաք դիտնալ թէ Տաճիկի կառավարութեան ներքեւ այս ինչ մարդին ծանօթ կամ այնինչին բարեկամ լինելը յանցանք է երբեր մեզ համար։ Ահա իմանաք թէ մենք տաճկահպատակ հայերս ի՛նչ երկրի մէջ և ինչպիսի օրէնքների տակ կ'ապրինք։

Թիւրք կառավարութիւնը կը կարծէ թէ մեք հայերս յեղափոխական գումիթէ մը կազմած ենք և թէ այդ գումիթէն մանաճխլերը ունի, ինչպէս շատ մը գաւառների, նոյնպէս ալ Կ. Պոլսի մէջ։ Թէ այդ գումիթէի որոշմամբ և ձեռնտուութեամբ է որ կը հրատարակուի «Արմենիա»ն երկրէնդուրս՝ օտար և ազատ հողի վրայ (1)։ Ա.յս և այսր նման շատ բաներ կարծելով Թիւրքիա, կուզէ ստուգել այդ գումիթէի գոյութիւնը։ Ի զուր կը փնտռէ մեր մէջ այդպիսի բաներ։ քանի որ իրեն գործիք եղած են մեր ազգի մեծերը, Հայը Կ. Պոլսի մէջ ոչ մի այդպիսի բանի ձեռնարկե-

(1) «Արմենիա»ն հրատարակող գումիթէ չկայ։ Գիտք է գիտնայ Թիւրք կառավարութիւնը որ Թիւրքիոյ մէջ իւր ճիրաններուն տակ գտնուող հայերուն զատ՝ շատ հայեր ալ կան աշխարհի չորս կողմը սփռուած որք կրնան իրենց բաժնորդագրութեամբ բաջալերել եւ պահպանել «Արմենիա»ի գոյութիւնը։ այն թերթի որ հայ ժողովրդի իղձերը կարտայայտէ ազատօրէն։ ԽՄԲ.

լու և զայն ի գլուխ հանելու չէ կարող այժմ։

Եւ ի՞նչ կարելի է գտնել մեր մէջ, քանի որ գլուխնիս չախչախել ժողովուրդ մ' ենք մեք, քանի որ ամեն օր հարստահարութիւններուն նպատակ դէպքեր կուգան բնաջինջ առնել մեզ։ Դեռ երէկ մի տոկալի գոյժ հասաւ մեզ վանէն. Վարագի լեռին արեւելեան կողմը գտնուող «Ոսկի բակ» հայաբնակ գիւղը քանդուած է. հրոսակաց մի խումբ կ'աւերէ, կը քանդէ, տակնուվրայ կանէ ամբողջ գիւղը. և ոչ մի ոչխար կրնայ պրծիլ աւազակների ճիրաններէն և եթէ աղաւոր մը կայ, այդ ալ մերկ և անօթի գիւղացին է կիսամեռ վիճակի մը մէջ թողուած, որ ամբողջ մի տարի աշխատեցաւ, բայց մի ժամի մէջ կորսընցուց և որոյ մահը կեանքէն նախատուս էր անշուշտ։ Տեսնենք թէ ինչո՞վ պիտի ապրի այս ձմեռ Ոսկիբակցին։

Ա.յս ամեն կը պատահի Թիւրքիոյ հողին վրայ, կառավարութեան աչքին առջեւ և քթին տակ. այնու ամենայնիւ հարստահարութիւնները անհետացունելու ամենաթեթեւ ջանք մը չէ եղած. Թող Պերլինի դաշնագրի 61–դ յօդուածը հանդարտ իւր տեղը՝ փոշիների մէջ քնանայ։

(Շարունակելի)

ԱՐՄԷՆ

ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահ Գ. Ժիւլ Կրեվիի պաշտօնապէս հրաւիրած է Ծերակոյսը և Բեսփոխանական ժողովը արտակարգ նիստ անելու նոյ. 10 ին։

Գ. Ժիւլ Կրեվիի մասին լուր տարածուած էր թէ ծանր հիւանդ է։ Բայց այդ ամբողջ չափազանցութիւն սա թերեւս դէպքէն յառաջ եկած է որ Պարոն Կրեվիի կառք նստած աւանէն, կառքին դուռը երեսին պատնեշ է և երեսին վրայ մի քիչ քերծուելով արիւներ է։

—Գ. տը Ֆրէյսինէի վրայ յարձակողը յայտնած է իւր բուն անուն որ Մարիօթթի է։ Իրեն փաստաբան կարգած է Գ. Լակէը։ Իւր յայտնութիւնների համեմատ, իր նպատակ սպաննել չէր Գ. տը Ֆրէյսինէն և այսպէս ալ սա է որ ինք գեաին պարտած է բէվոլվերը և ոչ թէ Գ. տը Ֆրէյսինէի վրայ։ Ինք գործատուր է եղեր Բանաձեի ջրանցքի ընկերութ և միւս գործատուները գիտէ հաներ են իւր դէղեցիկ աղջիկ և այդ բան պատճառ եղեր է նորա մեհոսման։ Քանիցս բողոքեր է, բայց լսող չէ եղեր. ուստի այսպիսի մի աղմուկ հաներ է որ ընդհանուրը իմանայ իւր գատ։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴԻՐ

Քօնֆէրանսի գումարման համար բոլոր պատրաստութիւնները եղած են։ Սուլթանի իրատէին միայն կը սպասուի օրը որոշուելու համար։

Դեսպանները իտալական դեսպանատան մէջ նախապատրաստական մի նիստ ունեցեր են ուր Ֆրանսական դեսպանը Պուլկարներին մի պիջողութիւն անելու հարկը զգացուցեր է, Պալքաններին մէջ խաղաղութիւնը պահպանելու համար։

Հոկտեմբերի վերջերէն ի վեր մեծ քանակութեամբ ձիւն կը տեղայ Պալքաններին արեւմտեան ամբողջ շրջանին վրայ։ Պուլկարիան իւր պատերազմական պատրաստութիւնները կը շարունակէ և այսօր 100,000 էն աւելի կանոնաւոր զօրք ունի։ Քօնֆէրանսի աշխատութիւնը հետզհետէ կը դժուարանայ որովհետեւ Սօֆիացիները և Փիլիպէէն Վիէննա հասած վերջին լուրերը կիմացունեն որ Պուլկարները մտադիր են դիմադրել եթէ Քօնֆէրանսը որոշէ նախկին հաստատուած վիճակը պահպանել։ Իսկ եթէ Թիւրքիան ղէն ի ձեռին մնայելով Բումելի, ուզէ իւր նախկին իրաւունքները պահպանել, նոյն իսկ Թիւրքիան կը զգայ այժմէն թէ դժրա հետեւանքներ անհաշուելի կը լինին։

Ցանաստանէն կիմացունեն նոյ. 3 ին հետեւեալը. Կը թուի թէ Ցանաստան պիտի ապաստ քօնֆէրանսի որոշումներին. բայց այստեղ տիրող դադափարն այն է որ պատերազմը անխուսափելի է և պատրաստութիւնները կը չարունակուին։

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ԼՈՒՐԵՐ

Բարը Սպանիոյ պատմական իրաւունքը ճանչցեր է Բարսելոնան և Բալեաս կղզիներուն վրայ. միեւնոյն ժամանակ առաջարկեր է Սպանիային և Ալմանիային որ իրենց մէջ ուղղակի բանակցութեամբ համաձայնին Ալմանիային նաւային մի կայարան և առեւտրական դիւրութիւններ տրուելու համար։

—Եգիպտոսէն կը հեռագրեն հոկտ. 31 ին թէ 30,000 արաբ հաւաքուած են Ապու–Համիտ և կը կարծուի որ Քօրօսքօի վրայ պիտի քալեն։ Սըր Տրումմընտ Վօլֆ նոյն օր պաշտօնապէս ընդունուած է Խըտիվէն որ փոխադարձաբար այցելութիւն տուած է իրեն։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 27 ԷՆ ՆՈՅ. 3

ՆԵՐԱՔՈՒԹԻՒՆ

= =

ԲՈՒՐԴ. 700 հակի չափ միայն վաճառում եղած է գանազան տեսակներէ և գիներու վրայ նոր փոփոխութիւն մը չը կայ։

ԲԱՄՊԱԿ. Նոր ապրանքները հասնիլ սկսելով գործերը բաւական ընդարձակութիւն գտած են։ Օրուան գիները Ձմիւռնիոյ ապրանքներ 59–63, Աւտանա և Թարսուս 52½–57½ և Պարսկաստանի տեսակը 47½ ֆր. 50 քիլօն։

ՄԵՏԱՔՈՒԵՂԷՆ. Մետաքս և ֆիլոն միշտ թոյլ են, միայն տէչէնէրու վրայ բաւականին պահանջ կայ. վաճառուած է 10 հակ Սիրիոյ մետաքս 46–48 ֆր. 1 հակ Պրուսայի մետաքս 45 ֆր.։ 40 հակ նուխայի ծակ բրամայ 5, 50 ֆր. Նուխայի թռնիալը կարժէ 3, 65 և չխարը 2, 75 ֆր. ք.։

ԿԱՆԷՓ. Գիները մի քիչ կոտրած են, բան տեսակին 52–61 ֆր. 100 ք.։

ՑՈՐՑԵՆ. Հրապարակի ընթացքը մի քիչ ծանրացած է, օրուան գիները Պէրտիանցքա և Սպիմ Սլօֆ 18–19 ֆր. Սամսան և Տրապիզոնի ապրանքներ 16–18 ֆր. 100 քիլօն։

ՎԱՐՍԱԿ (avoine). Առջի աշխոյժը չէ մնացած, օրուան գիները 13½–13¾ ֆր. Զմիւռնիոյ, Ռոստոֆցի և սոյա նման տեսակներ 12½–13½ ֆր. Սամսոն և նմանները 100 քիլօն։

ԵԳԻՊՏԱՑՈՐԵՆ (maïs). Կը փընտռուի, բան տեսակին 13–12¾ ֆր.

ԼՈՒԲԻԱՑ. Գիները օր բան օրէ կը կոտրին, Տրապիզոնի գատուած ապրանքները պատրաստ 27–27½ և ապայանձնելի 25–25½ ֆր. 100 քիլ.։

ԿԱՆԵՓԻ ՀՈՒՆՑ (graines de chanvre). Նոր ապրանքներէն ապայանձնելի ատեն գնով վաճառուելուն պատրաստ. նորու գինն ալ պակաս է. Ռուսիոյ տեսակները 24 և Տաճկաստանի Սեւ Ծովու ապրանքներ 27–28 ֆր. 100 ք.։

ԹՈՒՉՆԱԿՆԵՐ (alpiste). Պահանջ կայ, 26½ ֆր. 100 քիլօն։

ՇԻՒՇՄԱՆ (sésames). Պատրաստ 40–40½ ֆր. և ապայանձնելի 39–40 ֆր. 100 քիլօն։

ԽԱՇԽԱՇ. Սամսոնի տեսակները 30 ֆր. 100 քիլօն։

ԿՏԱԻԱՀԱՑ. Պահանջը աւելցած է, 28–29 ֆր. 100 քիլօն։

ԿԱՂԻՆ. 100 քիլօն 34–35 ֆր. և կոտրածը 90 ֆր.։

ԾԻՐԱՆԻ ԿՈՒՒՏ. Ըստ տեսակին 50–57 ֆր. 100 քիլօն։

ԴԵՂՆԱՀԱՑ. 110–120 ֆր. 100 ք.։

ՄԵՂՐԱՄՈՄ. 50 քիլօն 160–170 ֆր.։

ԱԾԻԻ ՄՈՐԹ. Վաճառուածները պակաս չէն, բան տեսակին 28–35 ֆր. տուփնան։

ՆԱՊԱՏԱԿԻ ՄՈՐԹ. Քիլօն 3, 50–4 ֆր.։

ԱՐՏԱՓՈՒԹԻՒՆ

= =

ՇԱՔԱՐ. 3 քիլանոցը 58½ և 2 քիլանոցը 59 ֆր. 100 քիլօն։

ՍՈՒՐՃ. Բիօր ապրանքները 43–38 ֆր. 50 քիլօն։

ՈՐԴԱՆ ԿԱԲՄԻՐ. Ճերմակները 3, 50–3, 75 և սեւերը 3, 50–4, 20 ֆր. քիլօն։

ՊՂՊՂ. Սեւկաւոր 99 ֆր. Ժալա 92 ֆր. 50 քիլօն։ Դ.

ՏՆՕՐԻՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ
Ա. ՓՈՓՈՒՉԱԼԵԱՆ
Le Gérant : FÉLIX ENFFANTIN.

Հայերէն տպարան Ա. Փորրուզալեանի
ՄԱՐՍԷՅ.

Marseille. — Imprimerie du Midi, M. SCHICKLER rue Vacon 50.